

Fremtidens Naturfag

I 2017 inviterede ASTRA en række kommuner til deltagelse i Udviklingsrum for kommuner, hvor formålet er at udvikle kommunale naturfagsstrategier med udgangspunkt i Den Nationale Naturfagsstrategi og Teknologipagten. Kolding Kommunes placering i hjertet af Produktions Danmark, hvor mangel på kloge tekniske hænder, sundhedsfaglig og naturvidenskabelig arbejdskraft er en begrænsende faktor i forhold til udvikling og vækst medførte, at det var oplagt at deltage i udviklingsarbejdet. Strategien bygger på anbefalinger fra Den Nationale Naturfagsstrategi, Teknologipagten og er samtidig naturfagenes bud på opfyldelse af Kolding Kommunes Skolevision Fremtidens Skole.

01 PROBLEMBASERET UNDERVISNING

I naturfagene er der behov for endnu større fokus på problembaseret undervisning og læring. Fremtidens Samfundsborgere kalder på en folkeskole, der åbner sig mod omverdenen, og hvor eleverne arbejder med virkelighedens udfordringer. Naturfagene skal eksperimentere med nye læringsformer som Co teaching, digitale kompetencer og undersøgelsesbaseret tilgang for derigennem at udvikle kompetencer, der kan komme samfundet til gavn.

Kolding Kommune har via designstrategien og FN's 17 Verdensmål satset på innovation og bæredygtighed som et grundlæggende mindset og har allerede høstet gode erfaringer med problembaserede læringsforløb i naturfagene. Mange skoler engagerer sig i arbejdet med Edison, Digitale kompetencer, Naturvidenskabsfestivalen, Naturfagsmaraton, Verdensugen og First Lego League, hvor eleverne på baggrund af problembaseret læring er medskabende og nytænkende, og hvor de naturfaglige kompetencer er et bærende element. Vi skal fortsat udvikle arbejdsformen fra de enkeltstående projekter til en grundlæggende måde at arbejde på.

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

- Arbejde med virkelighedens problemer
- Eleverne skal skabe frem for at reproducere
- Tydeliggørelse af hvad den faglige viden skal bruges til. Sæt fagene i virkelighedens kontekster
- Fra faglig kunnen til anvendelse i praksis
- Mere projektorienteret undervisning, hvor eleverne er undersøgende og eksperimenterende
- Større virksomhedssamarbejde i naturfagene

02 ELEVENS NYSGERRIGHED

Det er lysten, der driver værket. Elevens nysgerrighed og interesse er den direkte vej til læring. Vi skal udnytte dette potentiale via fokus på nørden, specialisten, den stærke, den svage og forskellen på drenge og pigers forhold til fagene.

Fokus på elevens individuelle motivation og mulighed for at forfølge særlige interesser

Større fokus på læringsrum, uderum, faglokaler, læremidler og udstyr

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

Skabe rum til fordybelse

Lærerne og lederne har ansvar for at skabe nysgerrighed og engagement

Undervisningen skal sikre fokus på elevens evne til selvforvaltning og selvstændighed i den faglige fordybelse

Dyrk nørden og specialisten, løft svage elever gennem særlige indsatser - skolen skal rumme forskellighed

Fokus på at fastholde elevernes nysgerrighed fra daginstitutionen til indskoling og videre til mellemtrin og udskoling. Ledelsen skal involveres

Styrke fagligheden i Natur/Teknologi via kompetente undervisere evt. fra udskoling

03 DIGITALE KOMPETENCER IT og teknologi

Forskningen peger på, at vi i Danmark har akut digitalt- og naturfagligt dannelses og uddannelsesbehov. Hvis eleverne skal kunne forstå den omgivende teknologiske og digitale verden samt de muligheder, der findes, skal de forstå teknologiens DNA. Det er også vigtigt, at eleverne udvikler undersøgelses- og modelleringskompetencer via en anvendelsesorienteret tilgang til teknologi.

- Problembaseret undervisning
- Elevers nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevers ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

IT og teknologi styrkes som fundament i naturfagene

Kompetenceudvikling af det pædagogiske personale og ledelse

Kobling mellem naturfagene og den teknologiske verden

Behov for forståelse samt kritisk tilgang til brugen af IT og teknologier

Skabe forståelse af sammenhænge mellem den digitale og analoge verden

04

NATURFAGLIG DANNELSE OG KULTUR

Naturfag er almen dannelse. Dannelse er voksengenerationernes påvirkning af den nye generation med viden og færdigheder, der skønnes at være nødvendige for at løse fremtidige udfordringer i forhold til Sjøbergs 4 argumenter (økonomi, nytte, demokrati og kultur). Vi skal med udgangspunkt i FN's 17 Verdensmål sikre, at evne til kritisk stillingtagen, demokratisk medborgerskab, og forståelse for egen plads i naturens kredsløb er fast forankrede i elevernes bagage (Science Kapital), når de forlader folkeskolen.

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

Fokus på menneskelige egenskaber og kundskaber frem for kun karakterer og prøveresultater

Evnen til at tage ansvar for fællesskabet og sig selv i en global sammenhæng skal styrkes

Opmærksomhed på at eleverne lærer for livet og ikke (kun) for skolen

Sikre at eleverne får kendskab til fritidsinteresser og hobbyer, der kan understøtte deres naturfaglige nysgerrighed

Naturfaglig dannelse er almen dannelse

05 NATURFAGLIG KULTUR

SKOLENIVEAU

Forskningen viser, at overgange fra dagtilbud og mellem de forskellige trin i skolen og det videre uddannelsessystem medfører tab i forhold til elevernes naturfaglige udvikling. Det er vigtigt, at skolerne sikrer samarbejde på tværs af overgangene også til dagpasning og 0.-6. kl. skoler, så både elever og personale oplever, de er en del af en uddannelseskæde.

Afsæt ressourcer til både det praktiske og pædagogiske samarbejde i fagteamet

Sikre nødvendig økonomi til at naturfagsundervisningen imødekommer virkelighedens krav og realiteter

Deling af viden om undervisning

Udvikling af undervisningsaktiviteter i fællesskab

Deltage i kommunale naturfaglige netværk og samarbejder med andre skoler i kommunen

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

Årligt kompassamtale med ledelse, naturfagsvejleder og naturfagskonsulent vedrørende skolens handleplan

Den enkelte skole udarbejder handleplan for naturfagene på tværs af relevante overgange, hvor der tages højde for ovenstående. Handleplanens indsatser prioriteres ud fra skolens aktuelle behov

Skolens ledelse deltager aktivt i udviklingen af fagteamets aktiviteter

Udpeg en naturfagsvejleder på skolen, som kan inspirere og stimulere det naturfaglige samarbejde i naturfagene

Udvikling af fælles lokal læseplan ellers årshjul, hvor der tages højde for progression i kommunale indsatser, Naturfagsmaraton, Edison, Craft m.m.

Fælles forberedelsestid og parallelagt undervisning

At bruge resourcepersoner i planlægningen af undervisningen

05 NATURFAGLIG KULTUR

KOMMUNALT NIVEAU

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

Naturfagskonsulenten er en central figur i udviklingen af naturfagene i samarbejde med det professionelle læringsfællesskab for naturfagsvejledere

Indkøb af undervisningsportal til naturfagene

Arrangere workshops om videndeling af undervisningsaktiviteter

Igangsætter udviklingsaktiviteter mellem skoler

Informerer skoleledelser og naturfagsvejledere om kommunale ressourcer

Evaluerer skolernes arbejde med at styrke og vedligeholde den lokale naturfaglige kultur i forbindelse med årlig kompassamtale om lokal handleplan på den enkelte skole

06 ELEVENS RESSOURCER

Der er meget andet end målinger og karakterer der beskriver et menneskes kompetencer. Kan vi i skolen blive bedre til at få øje på og anerkende de ressourcer det enkelte barn rummer? Kan vi i højere grad sikre, at eleverne erkender de muligheder og potentialer, de indeholder, evt. ved hjælp af særlige indsatser?

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

Større fokus på det der ikke kan måles eller testes (fx personlige kompetencer, kreativitet, innovation og science kapital)

Mål skal også rette sig mod livsduelighed, foretagsomhed, handlekraft og innovationskompetence

Fokus på kreative naturfagskompetencer ved eksamensbordet

Sikre fokus på elevens styrker og potentialer

Undervisningen skal baseres på naturvidenskabelig arbejdsmetode

Udgangspunkt i de naturfaglige kompetencer og kompetencernes treenighed

07 NYTÆNKNING OG SKOLEORGANISERING

Undervisningen bør lægges i blokke på tværs af årgange. Lærerne skal sikres mulighed for fælles forberedelsestid især i forhold til fællesfaglige fokusområder, men også i natur/teknologi. Samarbejdet skal styrkes på tværs af dagtilbud, trin, årgange - med særligt fokus på alle overgange. Det gælder dagtilbud, børnehaveklasse, indskoling, mellemtrin, udskoling, ungdomsuddannelser. Og selvfølgelig også ved skift fra 0.-6. kl. skoler til overbygningen.

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

- Naturfags PLF og Kolding Naturskole som centrale omdrejningspunkter for udviklingen
- Løse klasserstruktur
- Opløs fag og arbejd med temaer eller slå dem sammen
- Blokdage også med undervisningen ud af huset
- Brug lokale naturområder, udeskole og eksterne læringsmiljøer
- Benyt Kolding Naturskole og konsulenter til sikring af praktisk undersøgende arbejde
- Fokus på udvikling af inspirerende og opdaterede faglokaler (KATA Fonden)

07 NYTÆNKNING OG SKOLEORGANISERING

Fokus på andre læringsmiljøer end traditionel klasseundervisning

STE(A)M samarbejde på tværs af skolen/skoler

- Problembaseret undervisning
- Elevens nysgerrighed
- Digitale kompetencer
- Naturfaglig dannelse og kultur
- Naturfaglig kultur
- Elevens ressourcer
- Nytænkning af skoleorganisering

INDSATSER

Mulighed for transport til relevante ekskursionsmål

Fællesdage med erhvervsliv, ungdomsuddannelser og naturfagslærere. Fælleskompetenceløft og kendskab til andres praksis

Samarbejde med erhvervslivet om naturfaglige problemstillinger

Sikring af timetal i 9. kl. i forhold til at eleverne trækker eksamensopgaver 1/4

Varieret lektionslængde og indhold

Plads til eksperimenter, undersøgelser og leg

Strategien er udarbejdet af Johnny Pedersen, daværende naturfagsvejleder på Alminde-Viuf Fællesskole, og daværende naturfagskonsulent, Jørn Chemnitz.

Strategien videreføres nu af Naturfagskonsulent, Rikke Handberg Philipsen.

Johnny Pedersen

Jørn Chemnitz

Rikke Handberg Philipsen

